

RAUTALAMMIN LUKION TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA

Päivitetty 20.8.2024 / Mari Pirkkala
Käsitelty opiskeluhoitoryhmän kokouksessa 9/2024

Sisällys

Johdanto	2
Tasa-arvo	2
Yhdenvertaisuus	4
Rautalammin lukion arvot tasa-arvon tukena	5
Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi	16
Toimenpiteet seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseksi ja poistamiseksi	16
Mitä tarkoitetaan seksuaalisella häirinnällä ja sukupuolen perusteella tapahtuvalla häirinnällä?	16
Rautalammin lukiossa noudatettavat toimintatavat	17
Tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tiedottaminen	19
Lähteet	19

Johdanto

Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on sitouttaa henkilöstö ja opiskelijat yhteiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseen. Suunnitelmalla viestitetään sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille lukion arvoista, jotka antavat suuntaa tasa-arvotyölle oppilaitoksessa. Tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on myös antaa keinoja ja välineitä edistää tasa-arvon toteutumista lukiossa. Tasa-arvoisessa työ- ja opiskeluympäristössä kaikilla on mahdollisuus työskennellä ja opiskella ilman syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Tässä suunnitelmassa esitellään Rautalammin lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen tavoitteet ja tarvittavat toimenpiteet laissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja prosessin perusteella määriteltyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi. Suunnitelma on laadittu osana opetussuunnitelmauudistusta lukion opetussuunnitelmaa 2021 varten. Jatkossa Rautalammin lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä nimetään vuosittain. Ryhmä seuraa suunnitelman toteutumista ja päivittää sitä tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran kolmessa vuodessa. Ryhmän nimeämisen järjestelyistä ja koolle kutumisesta vastaa rehtori. Hänen kauttaan saa myös yhteyden ryhmän toimijoihin.

Rautalammin lukiossa arvostetaan sekä henkilöstöä että opiskelijoita keskeisenä voimavarana tukemalla ja edistämällä tasa-arvotyötä osana yksilön kunnioitusta, oikeudenmukaista ja vastuullista toimintaa sekä yhteistyötä. Tasa-arvon edistäminen on jokaisen lukioissa toimivan velvollisuus. Tasa-arvoinen kohtelu konkretisoituu työntekijöiden ja opiskelijoiden välisissä vuorovaikutustilanteissa sekä työntekijöiden ja opiskelijoiden työolojen kehittämisessä.

Tasa-arvosuunnittelu tukee oppilaitoksessa tehtävää muuta kehittämistyötä ja lisää sen vetovoimaa aikaansa seuraavana, vastuullisena toimijana. Opiskelijalle tasa-arvotietoisuus on tärkeää sekä oman identiteetin että muiden ymmärtämisen kannalta.

Tasa-arvo

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettuun lakiin (609/86, muutettu lailla 232/2005 ja myöhemmin 1329/2014) lisättiin vuoden 2005 lain kokonaisuudistuksen yhteydessä säännös oppilaitosten tasa-arvosuunnittelusta. Säännöksen mukaan oppilaitosten on laadittava vuosittain tai vähintään kerran kolmessa vuodessa oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen tähtäävä tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden edustajien kanssa. Suunnitelman laatimisen tarkoituksena on edistää tasa-arvoa ja ennaltaehkäistä sukupuolen perusteella tapahtuvaa syrjintää

sekä sitouttaa henkilöstö ja opiskelijat yhteiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseen (tasa-arvolain 5 §).

Tasa-arvolaki edellyttää, että tasa-arvosuunnitelma sisältää kartoituksen oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta ja siihen liittyvistä ongelmista. Kartoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota tasa-arvon toteutumiseen opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä ja opintosuorituksia arvioitaessa. Sen lisäksi tulee paneutua niihin toimenpiteisiin, joilla pyritään seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Oppilaitoksen tulee laatia myös henkilöstöpoliittinen tasa-arvosuunnitelma, jos henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää (tasa-arvolain 6 a §). Rautalammin lukiossa tämä työntekijämäärä ei täyty.

Tämä suunnitelma noudattaa tasa-arvolain määritelmiä sukupuoli-identiteetistä ja sukupuolen ilmaisusta.

- Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan tasa-arvolaisissa henkilön kokemusta omasta sukupuolesta. Sukupuoli-identiteetti on aina yksilöllinen, eikä se välttämättä ole sama kuin henkilölle syntymässä määritelty sukupuoli.
- Henkilötunnuksesta ilmenevä sukupuoli on ihmisen virallinen, juridinen sukupuoli. Useimpien ihmisten sukupuoli-identiteetti vastaa heille syntymässä määriteltyä sukupuolta. Osa ihmisistä on intersukupuolisia, eli heitä ei pystytä fyysisten ominaisuuksiensa perusteella tulkitsemaan kummankaan binäärisen sukupuolen edustajaksi.
- Transsukupuolisuus tarkoittaa, että syntymässä miespuoliseksi määritelty henkilö voi kokea olevansa nainen tai naispuoliseksi määritelty henkilö voi kokea olevansa mies.
- Transgender tai muunsukupuolinen henkilö ei koe itseään yksiselitteisesti mieheksi tai naiseksi, vaan näiden yhdistelmäksi tai joksikin muuksi.
- Sukupuoleton ei koe samaistuvansa mihinkään sukupuoleen. Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan tasa-arvolaisissa sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla.
- Sukupuolen ilmaisu on yksilöllistä. Useimpien ihmisten sukupuolen ilmaisu vastaa heille syntymässä määriteltyä sukupuolta. Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan ainoastaan henkilön sukupuolen ilmentämistä edellä todetulla tavalla, mutta ei esimerkiksi yleisesti henkilön tyylin esiintuomista.
- Henkilö voi toisinaan kokea tarvetta ilmaista esim. pukeutumisellaan eri sukupuolta. Tätä kutsutaan ristiin pukeutumiseksi, ja henkilöstä käytetään käsitettä transvestiitti.
- Transsukupuolisista henkilöistä, transgendereistä ja transvestiiteista käytetään toisinaan yleiskäsitettä transihmiset.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä kaikenlaista syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Yhdenvertaisuuslaissa kielletään välitön (suora) syrjintä ja välillinen (epäsuora) syrjintä, häirintä sekä ohje tai käsky syrjiä jotakuta. Välittömällä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaisissa:

1. naisten ja miesten asettamista eri asemaan sukupuolen perusteella
2. eri asemaan asettamista raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä
3. eri asemaan asettamista sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

Välillisellä sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan tasa-arvolaisissa:

1. eri asemaan asettamista sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun nähden neutraalilta vaikuttavan säännöksen, perusteen tai käytännön nojalla, jos menettelyn vaikutuksesta henkilöt voivat tosiasiallisesti joutua epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella
2. eri asemaan asettamista vanhemmuuden tai perhehuoltovelvollisuuden perusteella.

Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus arvioida yhdenvertaisuutta myös työntäjän näkökulmasta. Työntäjän on yhdenvertaisuuslain 7 §:n mukaan arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja työpaikan tarpeet huomioon ottaen kehitettävä työoloja sekä niitä toimintatapoja, joita noudatetaan henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia ratkaisuja tehtäessä. Edistämistoimenpiteiden on oltava toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Työntäjällä, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on myös oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Rautalammin lukiossa tämä henkilömäärä ei täyty.

Rautalammin lukion arvot tasa-arvon tukena

Valtakunnallinen lainsäädäntö ja perustuslain sekä yhteiskunnan yleinen arvopohja toimivat Rautalammin lukion toiminnan lähtökohtina. Lisäksi korostamme paikallisesti lukion toimintaa jäsentävistä arvoista seuraavia:

VÄLITTÄMINEN - Lukiossamme ei jätetä ketään yksin. Jokaiselle yksilölle annetaan tilaa kasvaa ja kehittyä omaksi persoonakseen. Kaikkien näkemykset ja kokemukset ovat arvokkaita - me kuuntelemme toisiamme.

VASTUULLISUUS - Luottamukseen perustuvassa ilmapiirissä kannamme vastuuta toinen toisistamme ja omasta tekemisestämme.

LAADUKKUUS - Opetushenkilökunnan tiedot ja taidot pidetään tasokkaina. Opetusvälineet ovat ajanmukaiset ja koulun tilat modernit ja viihtyisät. Arvioimme toimintamme laatua vuosittain.

Rautalammin lukion teatteri-ilmaisun merkittävän painotuksen kautta yhteistyön tekeminen ja sen merkityksen kokeminen ja ymmärtäminen kaikessa inhimillisessä toiminnassa ovat konkreettisesti esillä.

Rautalammin lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen kartoitus

Rautalammin lukiossa teetettiin erilliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyt Wilma-järjestelmällä 4. jakson aikana keväällä 2017. Kysely lähetettiin lukion opettajille ja muulle henkilökunnalle sekä ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille sekä opintojaan jatkaville kolmannen vuoden opiskelijoille.

Seuraavan kerran tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita selvitettiin opiskelijoilta kyselyllä maaliskuussa 2023.

Vuosittain nimettävä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä huolehtii siitä, että tavoitteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi asetetaan ja että niiden toteutumista seurataan. Kyselyä seuraavana vuonna ryhmä tekee parannusehdotukset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn kysymyksiin. Kyselyn perusteella asetetaan myös Rautalammin lukion tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämiskohteet.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn tulokset

Lukuvuoden 2022–2023 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely:

Kysely toteutettiin osana laajaa hyvinvointikyselyä ja siihen vastasi yhteensä 46 opiskelijaa. Kyselyn ajankohta oli sikäli huono, että abiturientit olivat jo ehtineet lähteä lukulomalle.

Vastaajista 4 ilmoitti olevansa miehiä, 36 naisia, 3 muuta ja 2 ei halunnut mainita sukupuoltaan.

Kyselyä kehitettiin vahvasti edellisestä, vuonna 2017 tehdystä kyselystä. Haluttiin selvittää oletettujen sukupuoliroolivaikutusten lisäksi mm. ratsastavien ja ei-ratsastavien kokemuksia sekä hahmottaa muualta muuttaneiden arkitodellisuutta verrattuna huoltajien luota lukiota käyviin opiskelijoihin. Lisäksi nostettiin esiin myös erilaisia oppijoita ja heidän huomioimistaan sekä taloudellista tasa-arvoa ja opiskeluhuollon palvelujen saatavuutta.

Saatujen vastausten perusteella kyselyä kehitetään edelleen lukuvuoden 2023–2024 aikana.

Kysytyt kysymykset ja niihin saadut vastaukset:

Seuraavilla kysymyksillä kartoitetaan tasa-arvoon ja opiskelijoiden tasapuoliseen kohteluun sekä mahdolliseen häirintään liittyviä asioita. Mitä sinulle merkitsee sana tasa-arvo?

Kaikkien kunnioittamista

Kaikkia kohdellaan samalla tavalla.

Samat oikeudet ja säännöt koskevat kaikkia. Kaikkia kohdellaan yhdenvertaisesti.

kaikki otetaan huomioon samanarvoisesti

Kaikkia kohdellaan samalla tavalla

Kaikki ovat saman arvoisia

Tasa-arvo on tärkeä asia kaikille ja sitä pitäisi arvostaa

kaikki on saman arvoisia keskenään

Kukaan yksittäinen ihminen ei ole toista arvokkaampi. Tämän lisäksi ihan kaikki keskenään ovat tasa-arvoisia ihonväristä, uskonnosta tai kansalaisuudesta riippumatta.

Jokainen ihminen tulee kuulluksi ja nähdyksi samalla tavalla. Jokaisella on myös oikeus puhua ja kertoa oma mielipiteensä!

Sitä, että ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta etnisestä taustasta, ulkonäöstä, lästä tai sosioekonomisesta asemasta.

Kaikki saa olla omia itsejään, tehdä asioita mitkä heitä kiinnostavat eikä kiusata/haukuta toisia ulkonäön tai minkään muun perusteella.

Sitä että jokainen saa olla millainen haluaa olla

Kaikki on tasa-arvoisia, ei kukaan ole parempi tai huonompi kuin toinen. Kaikkilla ihmisillä on jotain, johon samaistua. Kaikkilla täytyisi olla samat oikeudet. Ikä tai ulkonäkö ei määrittele kumpi on viisaampi

Kaikki ovat saman arvoisia.

Se että kaikkia kohdellaan samalla tavalla

Kaikkille tasa-arvoisia mahdollisuuksia elämässä

Että mua ja muita kohdellaan kuin ihmistä samalla tavalla

Kaikki ovat saman arvoisia ja kaikki ovat samalla viivalla opiskelussa ja koulussa.

Jokainen saa samanlaista kohtelua ominaisuuksistaan riippumatta.

Tasa-arvo on tärkeä asia minulle

Sitä, että kaikkia kohdellaan samalla tavalla ja oikeudenmukaisesti riippumatta omista ominaisuuksista.

Opiskelijahuollon (terveydenhoitaja, kuraattori, opinto-ohjaaja, erityisopettaja, koulupsykologi) palvelut ovat kaikille opiskelijoille saatavilla tasapuolisesti

Mielenterveyspalvelut (esim. terveyskeskuksen palvelut ja nuorten työryhmä) ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille opiskelijoille riippumatta tulokunnasta (kotikunta ennen opintojen aloittamista)

Rautalammin kunnassa nuorille olevat palvelut ovat taloudellisesti tasa-arvoiset (nuoren taloudellinen tilanne ei vaikuta niiden saatavuuteen).

Lukiolla kohdellaan tasapuolisesti ratsastavia ja ei-ratsastavia opiskelijoita

Henkilökunta kohtelee tasapuolisesti opiskelijoita riippumatta opintomenestyksestä

Lukiossa kohdellaan tasapuolisesti eri luokka-asteen opiskelijoita (ykköset, kakkoset, kolmoset, neloset, aikuisopiskelijat)

Lukiossa kohdellaan tasapuolisesti teatteriprojektiin osallistuvia ja ei-osallistuvia opiskelijoita

Lukiolla kohdellaan tasapuolisesti huoltajien luona asuvia ja omilleen muuttaneita opiskelijoita

Lukion opetuksessa huomioidaan opiskelijoiden erilaiset opiskelutyylit

Minkälaisin toimin erilaisia opiskelutylejä olisi hyvä huomioida?

Itsenäinen opiskelu vois olla hyväksyttävämpää ja useammin mahdollista.

Opettajat voisivat hieman joustaa vakiintuneesta opetustyylistään, jotta opiskelijat voisivat hyödyntää yhteistä opetusta itselleen sopivaksi. Voitsiin myös nimettömällä tai nimellisillä kyselyillä ottaa vastaan palautetta erikseen jokaise n opettajan opetuksesta/oppitunneista.

Kaikki eivät välttämättä pysty tekemään jollain yleisellä tavalla tehtäviä yms niin saisi annettua mahdollisuuden erilai selle toiminnalle pienellä kynnyksellä

- Opettajien pitäisi muistaa etteivät kaikki opi samalla tavalla. Useimmat opettajat opettavat joka tunnin samalla tava lla, ja vain puhuvat luokan edessä. Kaikille opettajan kuunteleminen ei ole paras mahdollinen tapa oppia, ja välillä tu ntuu, että osa opettajista sen unohtaa

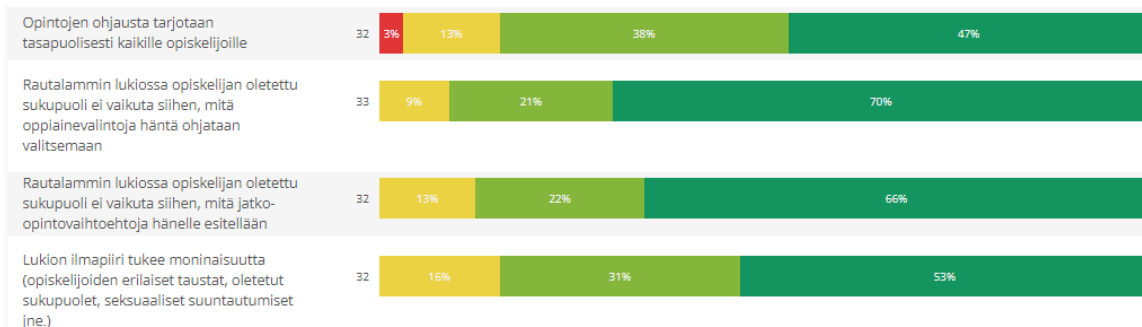
Itsenäinen opiskelu joillakin oppitunneilla.

Eri vaihtoehtoja tehdä asioita

Auttamalla heitä.

Antaa opiskelijoille vaihtoehtoja oppitunneilla että tekee sillä tavalla millä on paras itsestensä tehdä

Antaa oppilaille mahdollisuuden valita

huonosti lol

Positiivisesti

-

Satulateatteri on mahtava lisä lukioarkeen. Se vie kyllä paljon aikaa lukion ulkopuolelta, joten työmäärään nähden si tä oppilaat ja opettajat saavat liian vähän. Yhteiset harjoituskerrat pitäisi laskea koulu-ajaksi, ainakin pitkät läpimeno t ennen esityksiä. Satulateatteri vie kuitenkin useita kokonaisia viikonloppuja. Satulateatteria ei missään nimessä ka nnata lopettaa, mutta sen sulauttamista lukujärjestykseen voisi kehittää.

vähän uupumista, koska harjoituksia joka viikko tiiviseen tahtiin ja koulu puolella myös projekteja ja muita isoja teht äviä. Loppujen lopuksi ihan kiva vaikka koeviikko tulee vastaan

-

Satulateatterista tuli hyvin yhdistävä ja hyvä olo kun tehtiin yhdessä juttuja

-

Aika rankkaa se on, mutta kivaa yhdessä tekemistä ja kun kuulee hyvää palautetta katsojilta niin siitä tulee hyvä fiilis

Ihan kiva, aika hektinen

Mahtavasti parantaa hyvinvointia!!!

Oma jaksaminen ja asioiden aikatauluttaminen ovat olleet vaikeita, mutta Satulateatterissa oleminen on hauskaa ja hyvää mieltä tuottavaa.

Aika väsyttävää, koska harjoituksia ja läpimenoja oli paljon Myös se, että esitykset olivat juuri ennen koeviikkoa vaiku tti siihen ettei kerennyt niin paljoa opiskelemaan Ollihan se kuitenkin hauskaa tekemistä, mutta uuvuttavaa ja aikaa vievää Myös suoraan sanottuna tuntuu etteivät kaikki sitä vetävät opettajat ajatelleet kuin oman porukan jaksamista , vaan osa opiskelijoista, jotka eivät esim kuuluneet näyttelijöihin jäivät ns huolehtimisen ulkopuolelle. Siis että heidä n jaksamistaan ei huomioitu

Koen, että produktion tekemisessä mukana oleminen ryhmäytti lukiolaisia ja antoi kaikille tekemistä arkeen. Itse sai n varmuutta omaan esiintymiseen ja heittäytymiseen.

-

Se on auttanut paljon. Olen ollut sosiaalisempi ja minulla on ollut jotain muuta tekemistä koulun jälkeen

Lähennyin muiden osallistujien kanssa.

-

Satulateatteri vaikutti positiivisesti hyvinvointiini ja siellä pystyi tutustua vanhempiin oppilaisiin

Vaikuttanut positiivisesti, joo aikaa vie opiskelusta mutta se on hauskaa, on rohkaissut

Sain lisää kavereita ja se yhdisti vanhempia ja nuorempia.

Kavereiden kanssa oleminen oli mukavaa. Yhteinen projekti yhdisti.

Jos olet osallistunut Satulateatterin toimintaan, kerro omin sanoin, miten se on vaikuttanut hyvinvointiisi. Jos et ole, laita kenttään -

Jaksamiseen vaikuttanut tosi paljon, jos tallilla menee huonosti niin menee myös koulussa, jos tallilla menee hyvin niin koulussakin on enemmän motivaatio ja jaksamista. Silloin kun ratsastus on antanut enemmän kuin ottanut niin mielei jaksaa paremmin, jos ratsastus ottaa enemmän kuin antaa niin pää ei jaksa kouluakaan.

Pidän ratsastusta palauttavana harrastuksena vapaa-ajalla. Mutta nykyään harmillisesti itsessään tallille meneminen ei tuota mielihyvää, koska ilmapiiri siellä on muuttunut ja ratsastavia ei ole enää montaakaan. Jotain tapahtunut, koska lukuvuonna 2021-2022 ratsastus oli enemmistön yhteinen harrastus, jolloin tallilla käyminen tuntui yhteisölliseltä. Toivottavasti nyt lukio-ratsastusten jatkaja saisi ratsastuslukion ratsastuspuolen taas henkiin, koska oppilaat eivät HALUA käydä enää tallilla.

-

Se on ollut kivaa ja on kehittynyt tosi paljon. Tottakai plussaa on että harrastuksesta saa myös kursseja!

Ratsastuksesta tulee hyvä mieli kun saa opiskelut pois mielestä hetkeksi. Tallilla myös autetaan ja kaikki on ystävällisiä

Jossain vaiheessa taisi olla pientä burnouttia ratsastuksen suhteen ja ratsastaminen ahdisti. Nyt se on alkanut helpottaa ja ratsastus on ihan mukavaa taas.

Se on aina semmoinen hetki milloin voi unohtaa huolet ja kiireen ja itselle tärkeä asia

-

Jos ratsastat lukio-opintojen ohella, kerro omin sanoin, miten se on vaikuttanut hyvinvointiisi. Jos et ratsasta, laita kenttään -

Ratsastin ekana vuonna, vaikutti hyvinvointiini heikentävästi sekä henkisesti että fyysiselläkin tasolla, koska tallin hevoset ovat huonovointisia ja huonosti koulutettuja ja toimivat sen vuoksi arvaamattomasti.

-

-

Kivaa päästä opintojen ohella ratsastamaan ja saada siitä myös opintopisteitä, tallilla on tutustunut moniin uusiin tyyppeihin

Hyvin!

Ratsastus on minulle harrastus ja tykkään tehdä sitä. Itselleni tärkeää on kehittää hevosta ja siinä ohella itseäni paremmaksi.

-

Positiivisesti ja tutustuu samassa ryhmässä ratsastaviin.

-

Ratsastus vaikuttaa positiivisesti hyvinvointiini, hyvä yhteisöllisyys ja kaikkia kohdellaan hyvin

-

-

Tekee hyvää mielelle ja keholle urheilla.

Ratsastaminen on hyvä lisä liikkuu koulun ohella ja ylläpitää omaa liikunnallisuuttani

Tiina voisi pitää lomaa joulusta satulateatterin viimeiseen esitykseen asti, niin ei hänen tarvitsisi tuhlat aikka muuta man oppilaan ratsastustunteihin, silloin kun kaikki satulateatterilaiset ei tule tunnille.

Eli - töitä pitäisi tehdä sen eteen, että ratsastus palautuisi taas hyvän mielen harrastuksena. Konsepti on hyvä, nyt ta rviataan muutosta talliin.

-

Kaikki on mielestäni toiminut hyvin!

Ei sanottavaa

En tiedä

Tallilla käynti ei ole enää niin mukavaa ja ilmapiiiri on huonontunut. Kaikkia ratsastajia ei ohjeisteta tai kohdella tasa-arvoisesti.

On ihan sujuvaa, välillä vaan hankala kun on eritasoisia ratsastajia niin paljon ettei aina ole mahdollista päästä oman tason tunnille

-

-

-

-

Hommat on toimineet hyvin

Tunnit toimivat hyvin. Ovat normaaleja ratsastustunteja mutta pienryhmissä.

-

-

Mielestäni ratsastusasiat toimivat nyt hyvin

-

-

Kaikki sujuu hyvin.

ei ole ideoita

Jos ratsastat, kirjoita sen sujuvuuteen tai esim. kehitysehdotuksiin liittyviä ajatuksiasi alle. Ne välitetään ratsastusyhdistyöryhmälle. Jos et ratsasta, kirjoita -

Olen kokenut lukiossa häirintää (esim. toistuva uhkailu, pelottelu, ilkeät-/vihjallevat viestit, väheksyvät-/pilkkavaat puheet, opiskelun arvostelu, maineen-/aseman kyseenal., seurasta eristäminen)?

33

Olen kokenut seksuaalista häirintää

33

Jos olet kokenut mitä tahansa häirintää, kerro omin sanoin, missä tämä on tapahtunut (esim. koulussa koulupäivän aikana, vapaa-ajalla, harrastuksissa yms. Jos harrastuksissa, niin missä lajissa?)

-

Netissä

Jotkut ei oikein ota porukkaan, puhuu työkeesti, ei huomio, jättää ulkopuoliseksi.

en ole

Vapaa-ajalla ja harrastuksessani, ratsastuksessa.

Jos olet kokenut seksuaalista häirintää, kerro onko se ollut henkistä vai fyysistä. Muista: kokemustesi kanssa ei tarvitse jäädä yksin, vaan esim. kuraattori voi auttaa sinua kokemuksesi käsittelyssä.

PIILOTA VASTAUKSET -

Ei ole tuloksia tai tuloksia liian vähän

Pienemmät ryhmät olisi parempia, tänne tullessa mulle hehkutettiin kuinka ryhmäkoot ovat pieniä. Näin ei kuitenka an ole kun kaikissa pakollisissa aineissa on 20oppilasta. Oletin että esim. Matikassakin saisi yksilöllisempää opetusta jo ryhmäkoot on pieniä mutta kun ei ole. Edellinen kouluni oli isompi ja vaikeiden aineiden tunneilla oli max 10 oppil asta jotta opettaja pystyi opettamaan jokaisen tarpeiden mukaan jokaista.

Kiitos kaikesta! 😊

Vapaa sana: kirjoita tähän vapaasti terveisiä, toiveita, kehitysideoita, risuja, ruusuja. lukion henkilökunnalle.

Henkilökunta on tosi mukava ja tilat tosi kivat! <3

Muistakaa oikeasti huomioida opiskelijoiden hyvinvointi! Moni opiskelija kaipaa luotettavaa ja helposti lähestyttävää opettajaa, kelle jutella. Myös on tärkeää pysähtyä kuuntelemaan, jos opiskelijalla on asiaa tai huolia! Mutta tsemppiä teillekin! <3

Kiitos siitä, että saan opiskella täällä. <3

kiitos ja hei

Vuonna 2017 toteutettu kysely:

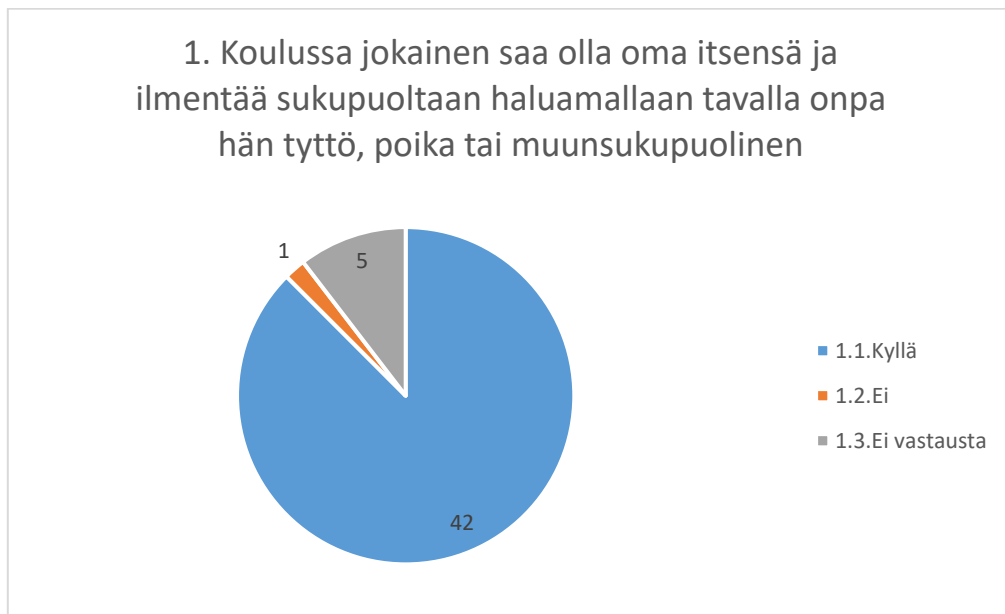
Rautalammin lukiossa teetettiin 10.5.2017 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely Wilma-järjestelmällä. Tällä kertaa kyselyn suunnittelu ja toteutus eivät vastanneet kaikkia tavoitteita ja tulokset jäivätkin osin puolitehen.

Kysely oli tarkoitus lähettää opiskelijoille, opettajille ja henkilökunnalle. Kysely tavoitti vain opiskelijat.

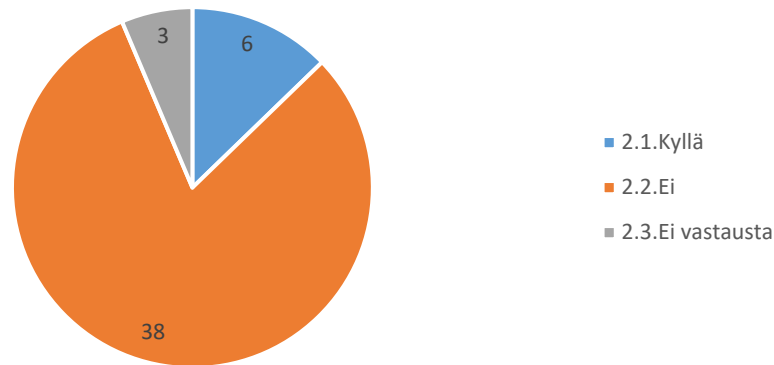
Kyselylomakkeeseen on jatkossa aiheellista liittää mahdollisuus avoimiin vastauksiin, joissa vastaaja voisi tarkemmin kuvata ja selventää vastauksen sisältöä. Lomaketta voisi parantaa pyytämällä tarkennusta siihen, millaista haittaa on koettu, jotta kaikki mahdolliset haitat tulisivat paremmin ilmi.

Kyselyyn vastasi 47 ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijaa. Vastaajista 8 on poikia ja 39 tyttöjä. Tämän kyselyn tuloksissa poikia ja tyttöjä ei ole eritelty poikien pienen määrän takia.

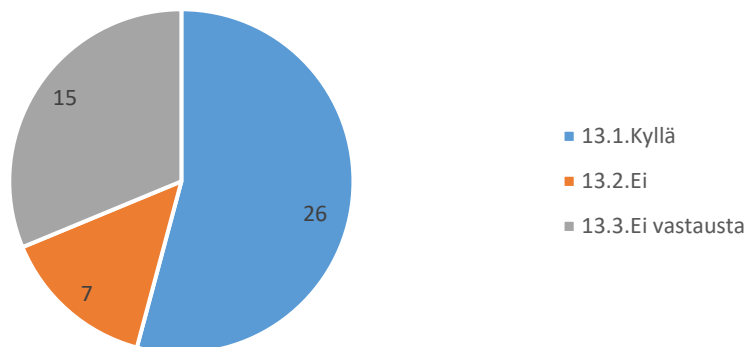
Huomattava enemmistö vastaajista pitää Rautalammin lukiota tasa-arvoisena. Enemmistön (89,4) mukaan jokainen saa olla oma itsensä ja ilmentää sukupuoltaan haluamallaan tavalla. Vastaajista 1 on eri mieltä ja 5 ei ole vastannut kysymykseen. Toisaalta 12,8 % (6 vastaajaa) on kokenut sukupuolestaan haittaa Rautalammin lukiossa.

2. Oletko kokenut sukupuolesta haittaa koulussasi?

Oletko saanut tarpeeksi tietoa sukupuolten tasa-arvosta koulussasi?

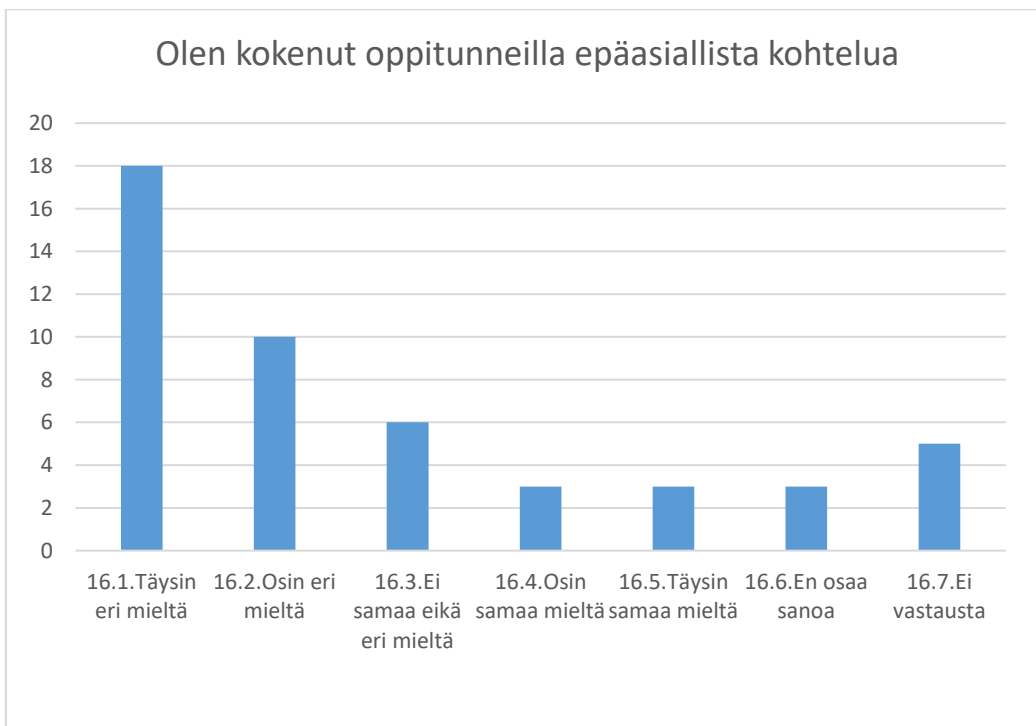
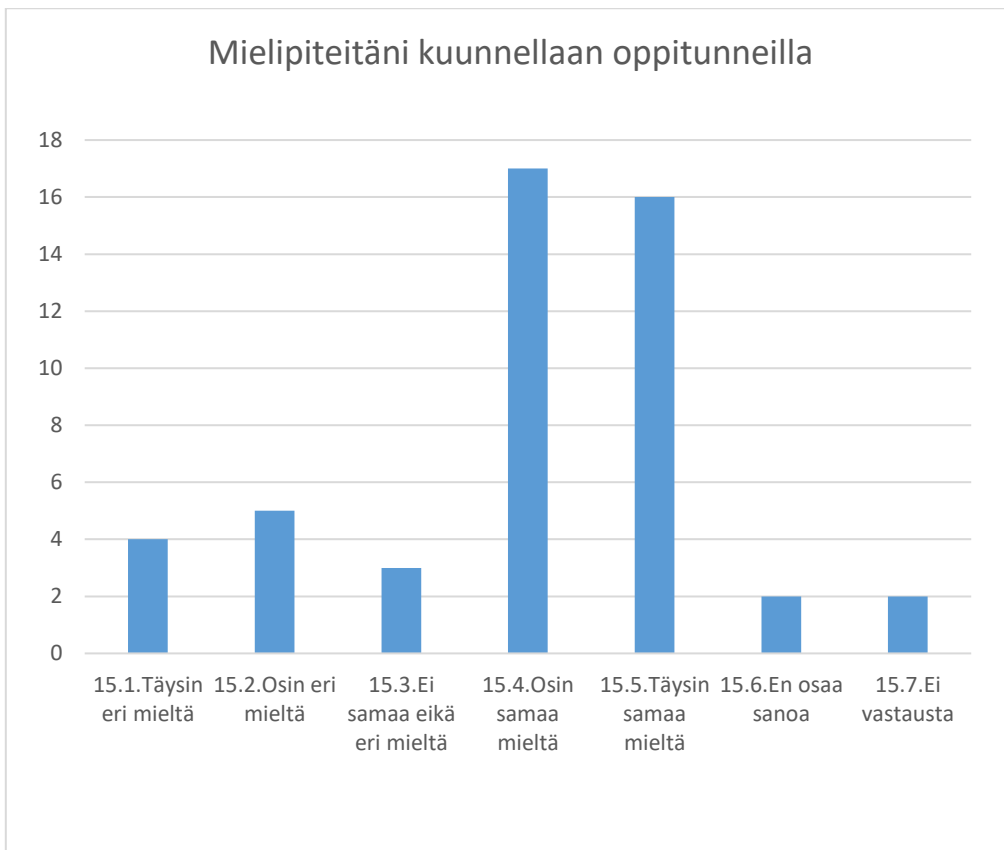

Kyselystä selviää, että osa vastaajista kokee sukupuolen vaikuttavan kannustukseen (14,9 %), opintosuoritusten arviointiin (14,9 %), opettajan opiskelijalle asettamiin vaatimuksiin (25,5 %) ja siihen, miten opettaja kohtelee opiskelijoita (38,3 %). Tulokset ovat huomionarvoisia, joten ne on hyvä saattaa tiedoksi ja arvioitavaksi erityisesti opettajille, koska kyseessä on opettajien opiskelijoihin kohdistama toiminta. Selkeän enemmistön mukaan sukupuoli ei kuitenkaan vaikuta edellä mainittuihin osa-alueisiin. Lisäksi lähes kaikki vastaajat kokevat, että opettajat sallivat niin poikien kuin tyttöjenkin ilmaista mielipiteitään oppitunneilla ja että kaikkia rohkaistaan tekemään itseä kiinnostavia oppiainevalintoja sukupuolesta riippumatta. Sen sijaan huomattavan osan mukaan poikia ei rohkaista tutustumaan myös perinteisesti naisvaltaisiin ammatteihin (21,3 %) ja tyttöjä

ei rohkaista vastaavasti miesvaltaisiin aloihin tutustumiseen (14,9), Siitä huolimatta selkeä enemmistö kokee rohkaisun myönteisesti.

Suurin osa opiskelijoista kokee saaneensa tarpeeksi tietoa sukupuolten tasa-arvostava koulussa (55,3 %), tosin 31.9% ei vastannut tähän kysymykseen.

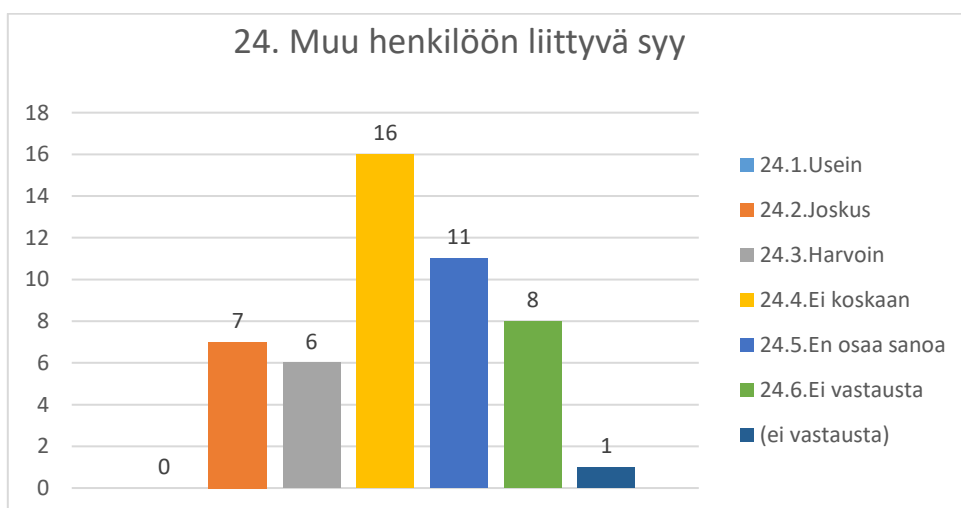
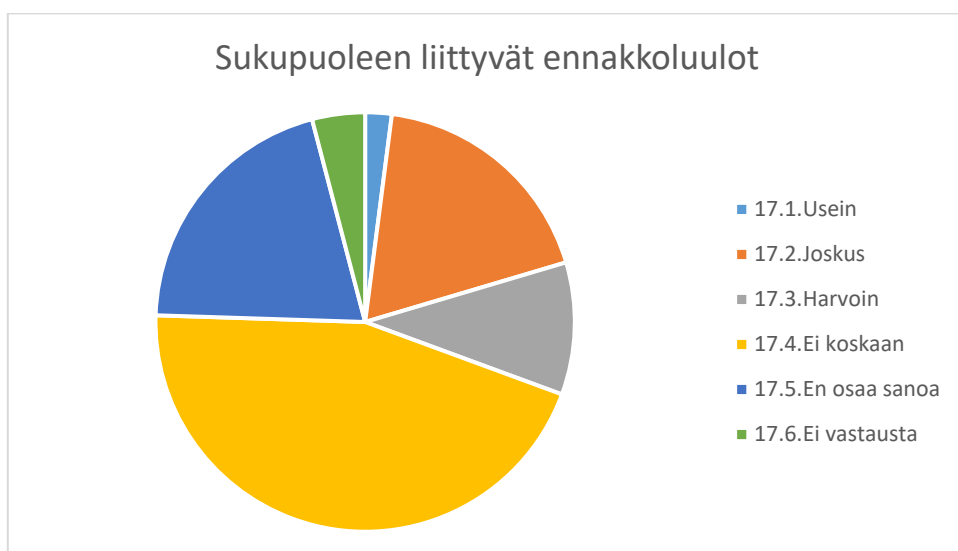

Suuri haaste on siinä, kokevatko opiskelijat olevansa oppitunneilla tasa-arvoisessa asemassa. Täysin samaa mieltä on vain 29,8 %, osin samaa mieltä 40,4 %, täysin tai osin

eri mieltä yhteensä 25,5 % opiskelijoista. Tähän kysymykseen olisi tarvittu tilaa sille ja lisäselvityksille.

70,2 % opiskelijoita on täysin tai osin sitä mieltä, että hänen mielipiteitään kuunnellaan tunnilla. 4 opiskelijaa on täysin eri mieltä. Epäasiallista kohtelua on kokenut oppitunneilla 6 opiskelijaa, 59,6 % ei. Moni ei tiedä tai ei ole vastannut.

Nimittelyä, ennakkoluuloja, stereotypioita ylläpitäviä mielipiteitä tai eriarvoista kohtelua Rautalammin lukiossa on havaittu jonkin verran. Yleisimmiksi syiksi on mainittu seksuaalinen vähemmistö, ikä, sukupuoli ja muu henkilöön liittyvä syy. Sukupuoleen ja ikään liittyvää syrjintää on kokenut usein 1 opiskelija, joskus 9 (sukupuoleen liittyvä) ja 18 (ikään liittyvä). Vammaisuus ja uskonto ovat kohdanneet vähiten eriarvoista kohtelua.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuden kehittäminen

Lukuvuoden arviointikokouksessa keväisin valitaan seuraavaksi lukuvuodeksi työryhmä, joka lukuvuoden aikana muokkaa ja täydentää kyselyä ja suunnitelmaa sekä raportoi tulokset ja miettii jatkotoimenpiteet ja kehittämiskohteet.

Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi

Opettaja kiinnittää huomiota siihen, että hän kohtelee kaikkia sukupuolia tasa-arvoisesti.

Sukupuolen, etnisen taustan, vakaumuksen, vamman ja varallisuuden suhteen tapahtuvan syrjinnän tiedostaminen ja tarvittaessa omien toimintatapojen muuttaminen.

Sukupuoli- ja heteronormeista poikkeaminen pidetään turvallisena ja hyväksyttynä.

Toimenpiteet seksuaalisen häirinnän ja sukupuolen perusteella tapahtuvan häirinnän ehkäisemiseksi ja poistamiseksi

Mitä tarkoitetaan seksuaalisella häirinnällä ja sukupuolen perusteella tapahtuvalla häirinnällä?

Seksuaalisella häirinnällä tarkoitetaan sanallista, sanatonta tai fyysistä luonteeltaan seksuaalista ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Seksuaalinen häirintä voi olla esim.

- vihjailevia eleitä tai ilmeitä
- härskejä puheita, nimittelyä, kaksimielisiä vitsejä
- vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- pornoaineiston esille asettaminen, seksuaalisesti värityneet kirjeet, puhelinsoitot, viestit eri kanavien kautta tai sähköpostit
- fyysinen koskettelu, seksuaalisväritteiset ehdotukset tai vaatimukset, - siihen voi liittyä myös seksuaalista väkivaltaa, esim. raiskaus tai sen yritys.

Sukupuolen perusteella tapahtuvalla häirinnällä tarkoitetaan henkilön sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun liittyvää ei-toivottua käytöstä, joka ei ole luonteeltaan seksuaalista ja jolla tarkoituksellisesti loukataan henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta luomalla uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai

ahdistava ilmapiiri. (tasa-arvolaki 7 §)

- Opettaja kiinnittää huomiota siihen, että hän kohtelee kaikkia sukupuoliä tasa-arvoisesti
- Sukupuolen, etnisen taustan, vakaumuksen, vamman ja varallisuuden suhteen tapahtuvan syrjinnän tiedostaminen ja tarvittaessa omien toimintatapojen muuttaminen
- Sukupuoli- ja heteronormeja tarkastellaan kriittisesti ja niistä poikkeaminen tehdään turvallisemmaksi

Ketään ei saa syrjiä iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella (yhdenvertaisuuslaki 6§ 2004/21).

Rautalammin lukion teemana lukuvuonna 2022–2023 on voimaannuttava opiskeluarki. Yhtenä teeman toteutusmuotona on seksuaaliterveyden ja -turvallisuuden aiheista lisätty valistus ja oppituntikäsitteily. Lukiolta lähtee myös kysely Rautalammin alueen hevosalan yrittäjille seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi tehdyistä toimista syyslukukauden 2022 aikana.

Rautalammin lukiossa noudatettavat toimintatavat

Kiusaaminen

Kiusaaminen on yksi väkivallan muoto. Se voi olla joko henkistä tai fyysistä yksilöön kohdistuvaa negatiivista (suoraa tai epäsuoraa) toimintaa, jolle on tyypillistä toistuvuus ja usein myös eskaloituminen. Henkistä on mm. haukkuminen, kiusaaminen, kiristäminen, nettikiusaaminen, opiskelijan eristäminen sosiaalisesti, tahallinen välinpitämättömyys, uhkailu sekä kaikki minkä yksilö kokee olevan kiusaamista. Fyysisessä kiusaamisessa rikotaan toisen fyysistä koskemattomuutta. Se voi ilmetä mm. lyömisenä, tönimisenä, liikkumisen estämisenä, kuristamisena tai potkimisena. Vaikka kehoon ei jäisi fyysisen kiusaamisen seurauksena jälkiä, se rikkoo yksilön oikeutta päättää omasta kehostaan.

Kiusaaminen on usein monimutkainen ryhmäilmiö, jota ei ole helppo havaita. Siihen liittyy eri rooleja, mm. kiusaajat, kannustajat ja hiljaiset hyväksyjät.

Kiusaamisen ennaltaehkäisy

Rautalammin lukion menettelytavoista kerrotaan huoltajille eri tiedotuskanavien kautta (mm. vanhempainillat). Rehtori tiedottaa koko koulun henkilöstölle menettelytavoista.

Kiusaamisen ja häirinnän tilanne kartoitetaan vuosittain hyvinvointikyselyssä. Kyselyjen tulokset käsitellään yhteisöllisessä opiskeluhooltohuoltoryhmässä.

Kaikki koulun työntekijät ovat velvollisia puuttamaan näihin tilanteisiin. Jokainen Y-lukiolainen on omalta osaltaan vastuussa työilmapiiristä ja hyvinvoinnista.

Häirintä

Häirinnässä on kyse ihmisarvoa loukkaavasta käyttäytymisestä. Häirintää voivat olla esim.

puheet,

sähköpostiviestit, ilmeet, eleet tai epäasiallisen materiaalin esille laittaminen tai muunlainen viestintää.

Seksuaalinen häirintä sanoin, elein tai teoin katsotaan vakavaksi kiusaamiseksi ja siihen puututaan välittömästi.

Seksuaalinen hyväksikäyttö on aina vakava rikos ja viranomaisasia. Sen käsittelyyn tulee ottaa alusta alkaen mukaan sekä poliisi ja alaikäisen kohdalla lastensuojelun työntekijät. Lastensuojelulain 25§:n mukaan lapseen kohdistuneeseen seksuaalirikoksen epäilystä on ilmoitettava suoraan poliisille ja lisäksi on tehtävä lastensuojeluilmoitus.

Mikäli koulussa on tapahtunut hyväksikäyttö tai sen epäily tulee esille, siitä tulee tiedottaa rehtorille, terveydenhoitajalle ja/tai kuraattorille. Asian nopea käsittely on tärkeää lisävahinkojen estämiseksi.

Koululla on velvollisuus osallistua tarvittaessa myös kouluyhteisön ulkopuolella tapahtuneeseen asian selvittämiseen ja jatkohoitoon yhteistyössä muiden viranomaistahojen kanssa. Koulun rooli on tärkeä jatkohoidon onnistumisen kannalta.

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän käsittely

Väkivalta, kiusaaminen ja häirintä ilmiönä käsitellään koulun yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä. Ryhmänohjaaja käsittelee kiusaamista oman ryhmänsä kanssa.

Toimintaohje väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän käsittelyyn yksilötasolla

- Se henkilö, joka näkee tai saa tietää väkivallasta, kiusaamisesta tai häirinnästä puuttuu tilanteeseen välittömästi.
- Asia viedään eteenpäin lääkärille, kuraattorille ja/tai terveydenhoitajalle. Käsitellyt asiat kirjataan.
- Jos toiminta osoittautuu laajemmaksi tai vakavammaksi tai jatkuu edelleen, asian käsittelyyn kootaan monialainen asiantuntijaryhmä.
- Sekä alaikäisen uhrin että tekijän huoltajiin otetaan yhteyttä.
- Seuranta on tärkeää, jotta kyseinen toiminta saadaan varmasti loppumaan.
- Mikäli koulun keinoin väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää ei saada loppumaan, otetaan yhteys poliisiin ja alaikäisten kohdalla lastensuojeluun. Lastensuojelulain 25§:n mukaan mm. opetustoimen palveluksessa olevalla henkilöllä on ilmoitusvelvollisuus lastensuojeluviranomaisille, jos hän virkaa tai tointa hoitaessaan on saanut tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Väkivalta – ja seksuaalirikosepäilyissä on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille.
- Kun kyse on pahoinpitelystä, asia annetaan poliisin tutkittavaksi.
- Sivistystoimenjohtajalle asia menee, jos tulee harkittavaksi opiskelijan määräaikainen erottaminen koulusta.

Tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tiedottaminen

Tästä tasa-arvosuunnitelmasta tiedotetaan koko henkilökunnalle ja opiskelijoille heti tämän suunnitelman hyväksymisen jälkeen. Suunnitelmasta tiedotetaan myös sidosryhmille.

Suunnitelma esitellään kaikille opiskelijoille ryhmänohjauksessa. Tasa-arvosuunnitelma on nähtävillä koulun kotisivuilla.

Lähtökohta on, että jokaisen opiskelijan tulisi saada käsitellä näitä asioita ainakin kerran lukio opintojensa aikana. Suunnitelma sisällytetään osaksi opetussuunnitelmaa ja koulun toimintasuunnitelmaa.

Koulun toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma laaditaan kerran kolmessa vuodessa ja päivitetään vuosittain.

Lähteet

www.finlex.fi

www.oph.fi